

EEN MERKWAARDIG VERHAAL OVER EEN SOLDATENDOCHTER

door **Freddy Hubrechtsen** (met vrije vertaling, bewerking en bewust respect voor de stijl waarin de eigenlijke auteur het verhaal in de tijdsgeest van de vroege romantiek geschreven heeft).

Dit Oostendse verhaal "Curious History of a Soldier's Daughter" verscheen in:
The London Magazine January to June 1820, Vol I, London, printed for Baldwin, Cradock and Joy, p.538 - 543.

De eigenlijke auteur, die zich **VETERANUS** noemde, wilde met de publicatie eer betuigen aan de gastvrijheid van de Vlamingen (*sic*). Ook de opperbevelhebber, Zijne Koninklijke Hoogheid de hertog van York, was bestemming van dit verhaal.

JAMES GOGGIN, werd geboren in het Ierse stadje Headfort, graafschap Galway.

Hij is nu 56 jaar oud met ongeveer 33 jaar dienst waarvan 13 jaar als serjeant in de Fifth Dragoon Guards. Op 2 maart 1810 kreeg hij ontslag om medische redenen wegens reuma en uitputting met recht op pensioen (ca 41 Ierse ponden per jaar). Hij was een gewaardeerd soldaat volgens de getuigenis van zijn toenmalige luitenant-kolonel (nu generaal) William Posonby en zijn toenmalige majoor William Jones (nu kolonel). Hij kan tevens refereren naar de generaals Robert Taylor en Brook en naar elke officier onder wiens bevel hij diende.

Tijdens zijn diensttijd werd Goggin gekwetst door twee gewerschoten en een sabelslag, kwetsuren waaraan hij vandaag nog te lijden heeft.

In 1786 huwde hij een meisje uit Nenagh (graafschap Tipperary), eerbaar, van goede familie en met een goed karakter. Hij kreeg met haar 16 kinderen.

In 1763 verliet James met zijn regiment Cork en landde samen met zijn vrouw in Oostende waar generaal Stewart van het Third Line Infanterieregiment of Foot of "Old Buffs" gouverneur was.

Mevrouw Goggin werd op aanbeveling van kolonel Robert Taylor kokkin en huishoudster van generaal Stewart tot de Engelsen Oostende evacueerden. Zij had in die tijd meermaals de eer het diner van Zijne Koninklijke Hoogheid de Hertog van York te bereiden waarover hij meermaals zijn waardering uitdrukte. Zij was toen zwanger van haar vijfde kind.

En hierover gaat het eigenlijke verhaal

Mevrouw Goggin beviel op 4 april 1794 van een kind dat diezelfde dag met de naam Mary, katholiek, gedoopt werd. Door de werkzaamheden van de moeder werd het 13 weken oude kind uitbesteed aan Joanna Maartins tegen de som van 10 florijnen of 20 franken per maand. Hun kind was in goede handen en zij waren ervan overtuigd dat zij, na de evacuatie van Oostende door het leger, snel zouden terugkeren en gaven gehoor aan de smeekbede van de pleegmoeder om Mary bij haar achter te laten.

Door de latere gebeurtenissen gedurende de veldtocht verzwond de hoop hun dochter spoedig terug te zien. De Goggins verloren daarbij ook nog al hun spaargeld en bezittingen.

Er werden nog elf andere kinderen geboren. Maar de veelvuldige standplaatswijzigingen gepaard gaande met hoge kosten, de ziekte van de moeder en zijn eigen aangetaste gezondheid noopten hem tot ontslag.

Van 1816 tot vandaag (1820) woonde hij eerst in Galway en daarna in Tipperary te Nenagh.

Tijdens de bezetting van Oostende van 1794 tot 1814 was het onmogelijk enig nieuws te bekomen betreffende zijn dochter die hij daar achtergelaten had.

Eerst na de overwinning van de geallieerden kon opnieuw contact opgenomen worden en Goggin correspondeerde met de inwoners die hij zich nog herinnerde, met de burgemeester en met de Britse bevelhebber. Zijn pogingen bleven echter vruchteloos en zijn vurigste wens naar Oostende te reizen werd vooreerst verhinderd door de slechte gezondheidstoestand van zijn vrouw.

Toen haar gezondheid beter werd wilde Goggin zich en zijn vrouw zekerheid verschaffen, Hij schraapte zijn weinige middelen bijeen, verliet Nenagh op 2 augustus 1816 en kwam, na een lange en lastige reis over land en zee, te Oostende aan op 17 augustus.

Terloops zij genoteerd dat van de 16 kinderen slechts één zoon en een mogelijks overlevende dochter te Oostende overbleven. Het harde militaire leven en de ziekten die voorkwamen in de verschillende standplaatsen gedurende zijn 33 jarig militaire diensttijd waren de oorzaak van de dood van 14 nakomelingen.

Hoewel hij een gerust geweten had over de noodzaak zich van zijn kind te scheiden was de vader zenuwachtig en had hartkloppingen toen hij bij de woning kwam van de vrouw aan wie hij iets meer dan 22 jaar geleden de zorg voor zijn kind had toevertrouwd.

Dit kind, armlastig, misschien opgevoed door de openbare armenzorg, grof, onwetend, onopgevoed terug te vinden was het beste dat hij ervan kon hopen. De zekerheid van haar vroege dood zou hem gelukkig maken tegenover de omstandigheden waarin zij nu eventueel zou teruggevonden worden wat gewoonten, moraliteit en kennissenkring betreft.

Met deze gevoelens, bezwaard nog met zielsangst, naderde hij de woning die hij vroeger nog gekend had. Hij herkende de vrouw aan wie hij indertijd zijn kind had toevertrouwd maar de tijd en ontbering had de herinnering aan hem bij haar vervaagd.

Enkele woorden uitleg waren voldoende opdat de vrouw wegliep en terugkeerde met zijn dochter! De overgelukkige vader zag zijn kind terug in goede lichamelijke gesteldheid, goed voorkomen, zelfs met goede kennis en opvoeding volgens de situatie waarin zij zich bevond.

De lotgevallen van Mary had de interesse van de ganse stad opgewekt en haar voorbeeldig gedrag, haar vlijt, de zuiverheid van haar houding versterkte het medeleven van de inwoners.

Zij, die zichzelf als alleen op de wereld beschouwde, lag nu in de armen van een vader.

De ganse stad nam van harte deel aan de afloop van dit romantisch avontuur. Mary werd door haar gezellen en vrienden bedolven onder gelukwensen.

De oude man werd door iedereen gekoesterd en beiden werden gedurende meer dan een week op allerhande gemakkelikheden thuis uitgenodigd bij de meest respectabele inwoners.

Even terug naar de verdienstelijke beschermster van het weeskind.

Bij de geboorte van Mary was zij, zoals hierboven reeds vermeld, een arme werkvrouw voor wie de beloofde twintig franken per maand voor de opvoeding van het kind bijna haar bestaansminimum betekende.

Toen Goggin en zijn vrouw gedwongen waren Oostende te verlaten weigerde zij een koffer met kledij en andere waardevolle zaken als onderpand voor hun terugkeer te aanvaarden of indien geen terugkeer mogelijk bleek deze aan te nemen in plaats van de maandelijkse uitkering. Tezelfdertijd beloofde zij plechtig een moeder te zijn voor het kind dat haar werd toevertrouwd. Taak die zij op schitterende wijze vervulde.

Op een bepaald ogenblik bestond zekerheid dat de ouders niet meer naar Oostende zouden terugkeren zo werd de liefde voor het kind dubbel zo groot net als de inspanning voor hun wederzijdse steun. Daar zij zelf moest uit werken gaan besteedde zij een deel van haar karig loon om een onthaalmoeder te betalen voor de kleine Mary.

Joanna Maertens werd nog meer beproefd toen haar last twee jaar oud werd. Zij wou een huwelijk met Thomas Vanloo, een timmerman uit de stad. Toen begonnen de roddels. De bijzondere zorg voor haar pleegkind werd verkeerd begrepen en haar verloofde aarzelde zijn belofte te houden tenzij, als proeve dat de veronderstellingen verkeerd waren, zij haar kind aan de openbare zorg toevertrouwde. Zij wees dat voortel vastberaden en onvoorwaardelijk af niettegenstaande een inwilliging het haar gemakkelijker en onafhankelijker had gemaakt.

Het huwelijk werd tijdelijk opgezegd maar uiteindelijk gaf de verloofde toe en de toestand voor zorgster en voor kind verbeterde meteen. Het was te voorspellen, de man hechtte zich evenzeer aan het kleine wezen en werd even gul met de zorg ervoor.

Op achtjarige leeftijd kreeg zij de pokken en de medische behandeling was bijzonder moeilijk voor het gezin. Het kleine meisje werd daarenboven voor enige tijd blind maar gelukkig herstelde zij volkomen.

Zij groeide op met een gedegen opvoeding en de pleegouders zonden haar voor vijf jaar naar de beste school van de stad. Zij ging ook enkele maanden naar een Franse academie om deze taal te leren wat toen wel onmisbaar was. Hun goedhartigheid ging tot het uiterste en om haar toekomstige zelfstandigheid te verzekeren lieten zij haar een vijfjarige leergang volgen bij een kledij modiste.

Ondertussen kreeg het koppel zelf nog twee meisjes en twee jongens aan wie zij echter slechts de meest gewone opvoeding konden geven.

Om je een idee te geven welke offers Vanloo en zijn vrouw zich getroostten vind je hierna de uitgavenstaat voor Mary tot haar vijftiende verjaardag. Vanaf deze datum was het hun grootste trots dat zij meer dan behoorlijk voor zichzelf kon zorgen en niet meer van hen afhankelijk was. Integendeel.

Inderdaad. De ganse stad oordeelde en getuigde tegenover de burgemeester over het gedrag van dit eerbiedwaardig koppel en hun dierbare pupil via een document met passende zegel en in behoorlijke vorm geattesteerd.

Vader Goggin is nu op het punt de stad te verlaten want andere zorgen en verplichtingen wachten hem op. Zijn dochter achterlaten breekt zijn hart maar haar achterlaten zonder in staat te zijn de schulden ten overstaan van Vanloo en zijn vrouw te kunnen betalen of zelfs maar de minste compensatie te kunnen geven voor hun belangloze liefdadigheid ten opzichte van zijn dochter bracht hem bijna tot wanhoop.

Hij herinnerde zich het vaderlijk gedrag van ZKH de Hertog van York en dit overwegend dacht hij dat ZKH zich zou verwaardigen de zaak van zijn oud-soldaat ter harte te nemen en dat door zijn goedgunstige tussenkomst middelen zouden gevonden worden om de enige belemmering voor zijn volkomen geluk weg te nemen.

Oostende, 31 augustus 1816

Compte de debourses et frais d'entretien, de nourriture, et d'education, faites par les soussignés, pour la nommée Marie Goggin, née à Ostende, et delaissée par ses parens a leurs soins et nourrice depuis le 30 juin 1794, d'après l'invitation et la convention verbale de sa Mere Judith Baron, épouse de James Goggin, serjeant 5th dragoon guards, alors comme cuisiniere au service du General Stuart, comme suit, savoir.

	Francs
Pour quinze années de nourriture depuis le 30 juin, 1794, au 30 juin 1809, à raison de 20 francs par mois	3600
Pour 5 années d'education a l'école, a 18 francs par année	90
Pour ' années de pension d'apprentissage de metier comme coutriere et tailleuse, à 36 francs par année	144
Pour sept mois d'apprentissage a la langue Francaise, a 3 francs par mois	21
Pour entretiens d'habillemens a son usage pendant quinze années, pris par moderation	<u>200</u>
	<u>4,055</u>

Sans erreur et ommission,

Ostende, 1 septembre, 1816

La *marque de
Jeanne Maartins, épouse de
Thomas Vanloo

Moi present
(Signé) Jno, MacLeod

Wij twijfelen er niet aan dat de lezer het zal betreuren dat geen enkel fonds ten voordele van militaire weldadigheid en naastenliefde in dit land (*bedoeld wordt Groot Brittanië + Ierland n.v.d.r.*) gevonden werd ten voordele van de arme oude Goggin. En hij was verplicht zonder troost en met een gebroken hart naar huis terug te keren. Mary Goggin bleef in Oostende, nog steeds zeer gerespecteerd door de inwoners.

Mijnheer de uitgever, met het publiceren van dit eenvoudig verhaal (of het de lezers van uw mengelwerk nu interesseert of niet) heb ik de wens en ben ertoe bereid recht te verlenen aan de edelmoedige gastvrijheid van de Vlaamse mensen. En hoop dat enige inspanning kan geleverd worden door giften of op een andere wijze om dit arme meisje terug te geven aan haar bejaarde en diepbedroefde ouders.

Ik verblijf, Mijnheer, uw dienstwillige en welmenende dienaar.

VETERANUS

Einde van het verhaal

Genealogische gegevens

Maria GOGGIN: ° Oostende 04.04.1794 - + Oostende 11.01.1868

Joanna Francisca MAERTENS: ° Oostende 20.11.1761 - + Oostende 18.10.1835

Thomas Balduinus VANLOO: ° Oostende 27.09.1768 - + Oostende 21.02.1851

Hier is Veteranus blijkbaar niet goed ingelicht waardoor een stukje van zijn verhaal helemaal niet overeenstemt met de werkelijkheid: Thomas Vanloo en Joanna Maertens zijn gehuwd te Oostende op 27.08.1793.

Of speelde zijn romantische ziel en dichterlijke vrijheid hem parten om op deze wijze meer mededogen op te wekken ten voordele van de financiële intentie van James Goggin ?

Vanloo en Maertens kregen zelf nog vier kinderen:

Sophia Maria: ° Oostende 25.07.1795 - + Oostende 04.06.1860

Rosalia Joanna: ° Oostende 02.02.1797 - + Oostende 12.01.1849

Thomas Ignatius Josephus: ° Oostende 10.11.1799 - + Oostende 12.02.1861

Petrus Joannes : ° Oostende 17.02.1804 - + Oostende 09.10.1825